

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

KARTA IDENTYFIKACYJNA DOKUMENTACJI KONSERWATORSKIEJ

Przedmiot opracowania: *Opracowanie zawiera wyniki badań stratygraficznych elementów wykończenia wnętrza głównej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych w pomieszczeniach 3.6.-3.11 i 3.14 w kondygnacji III p. budynku dawnej siedziby Komisarza Generalnego RP przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku (obecnie Komenda Miejska Policji w Gdańsku) wykonanych pod kątem planowanego remontu oraz program prac konserwatorskich dla renowacji wraz z rozwiązaniami materiałowymi.*

Adres:

ul. Nowe Ogrody 27, 80-803 Gdańsk

Nr ewidencji zabytku:

nr rej.: 903 wpisany do rejestru zabytków nieruchomych w dn. 11.07.1984

Właściciel obiektu:

Data budowy:

1910 r.

Autor opracowania:

mgr Monika Jaszczak
konserwator zabytków
nr dyplomu: 1400122802/2008

Autor badań:

mgr Monika Jaszczak,

Data opracowania:

marzec 2015

Zakres opracowania:

- rys historyczny
- wyniki badań stratygraficznych;
- program prac konserwatorskich dla renowacji elementów będących przedmiotem opracowania

1.0. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania są elementy wybranej stolarki drzwiowej oraz elementy wyposażenia głównej klatki schodowej we wnętrzach budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Opracowanie zawiera wyniki badań stratygraficznych w.w. elementów oraz program prac konserwatorskich dla ich renowacji.

1.2. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH

Badania wykonano w marcu 2015 roku. Przebadano powłoki wykończeniowe na elementach wybranych drzwi wewnętrznych budynku oraz elementach wyposażenia klatki schodowej-kutych balustrad i poręczy, ścian oraz cokołu balustrady i powierzchni policzków schodów. Wykonano odkrywki schodkowe i poddano je obserwacji okiem nieuzbrojonym. W wybranych miejscach pobrano próbki do badań mikroskopowych. Wyniki badań zestawiono w rozdziale 3.0.

1.0. OPIS OBIEKTU

1.1. HISTORIA BUDYNKU: Budynek przy ulicy Nowe Ogrody 27 w Gdańsku powstał jako ostatni w północnej pierzei Nowych Ogrodów. Zbudowany został w 1910 roku kosztem 293 400 marek, pomiędzy kompleksem sądów (zachowanym do dziś) a siedzibą sejmiku (Landtagu) Prus Zachodnich (zniszczony w 1945 r). Po odłączeniu Gdańska od Rzeszy Niemieckiej nieruchomości na mocy traktatu wersalskiego i późniejszych porozumień została przekazana rządowi odrodzonej Polski. Ze względu na prestiżową lokalizację, tuż obok najwyższych organów Wolnego Miasta- Senatu i Volkstagu Polacy przeznaczili budynek przy Neugarten 27 na siedzibę Komisarza Generalnego RP. Adaptacja budynku została zakończona w 1923 roku. Od tego czasu rezydowali w nim ministrowie Leon Pluciński, Kajetan Dzierżykraj-Morawski, Henryk Strasburger, Kazimierz Papée i Marian Chodacki. 1-go września 1939 r. budynek został zajęty przez oddział policji. Niemcy przeznaczili obiekt na siedzibę Gestapo. Przy Neugarten 27 ulokowano tzw. placówkę kierowniczą (Leitstelle), obejmującą zasięgiem swego działania nowo powstały Okręg Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie (a zatem całe terytorium przedwojennego województwa pomorskiego aż po Bydgoszcz i Toruń). W tym miejscu planowano zbrodnicze akcje przeciw ludności polskiej, żołnierzom ruchu oporu i wszelkim innym osobom uważanym za przeciwników reżimu hitlerowskiego. Wśród ofiar przesłuchiwanym i torturowanym w tym miejscu, które zakończyły tu życie, można wymienić np. Bernarda Myśliwka, kierującego zakonspirowanym harcerstwem na Pomorzu. W marcu 1945 roku placówka gestapo została pospiesznie ewakuowana na krótko przed zajęciem Gdańska przez wojska sowieckie. Opuszczoną siedzibę gestapo zajęli początkowo funkcjonariusze sowieccy, jednak już wkrótce, w miarę zakładania w powojennym Gdańsku zrębów nowej, polskiej administracji, przeszedł on w użytkowanie Milicji Obywatelskiej. Obecnie w budynku mieści się Komenda Miejska Policji w Gdańsku.

2.2. OPIS ELEMENTÓW OBJĘTYCH OPRACOWANIEM:

1) główna klatka schodowa kręta, typu zabiegowego (spocznik pomiędzy piętrami) z balustradami ozdobnymi kutymi. Balustrady zdobione elementami kutymi kształtowanymi w ornament małżowinowy oraz ornament roślinny, pochwyty balustrad z płaskowników metalowych, giętych. Balustrada wsparta na cokole ze sztucznego kamienia. Stopnie schodów wykonane są w sztucznym kamieniu, obecnie stopnice i spoczniki pokryte są wtórną okładziną PVC. Pomiedzy piętrami rozpostarte są wtórnie zamontowane siatki zabezpieczające. Ściany klatki schodowej pokryte są wtórnymi przemalowaniami farbą w kolorze kremowym. (patrz wyniki badań stratygraficznych-próbka P15);

- 2) drzwi wewnętrzne typu 1¹- dwuskrzydłowe z dekoracyjnymi naczółkami i profilowanymi listwami maskującymi;
- 3) drzwi jednoskrzydłowe wewnętrzne typu 2;
- 4) drzwi jednoskrzydłowe wewnętrzne typu 3;

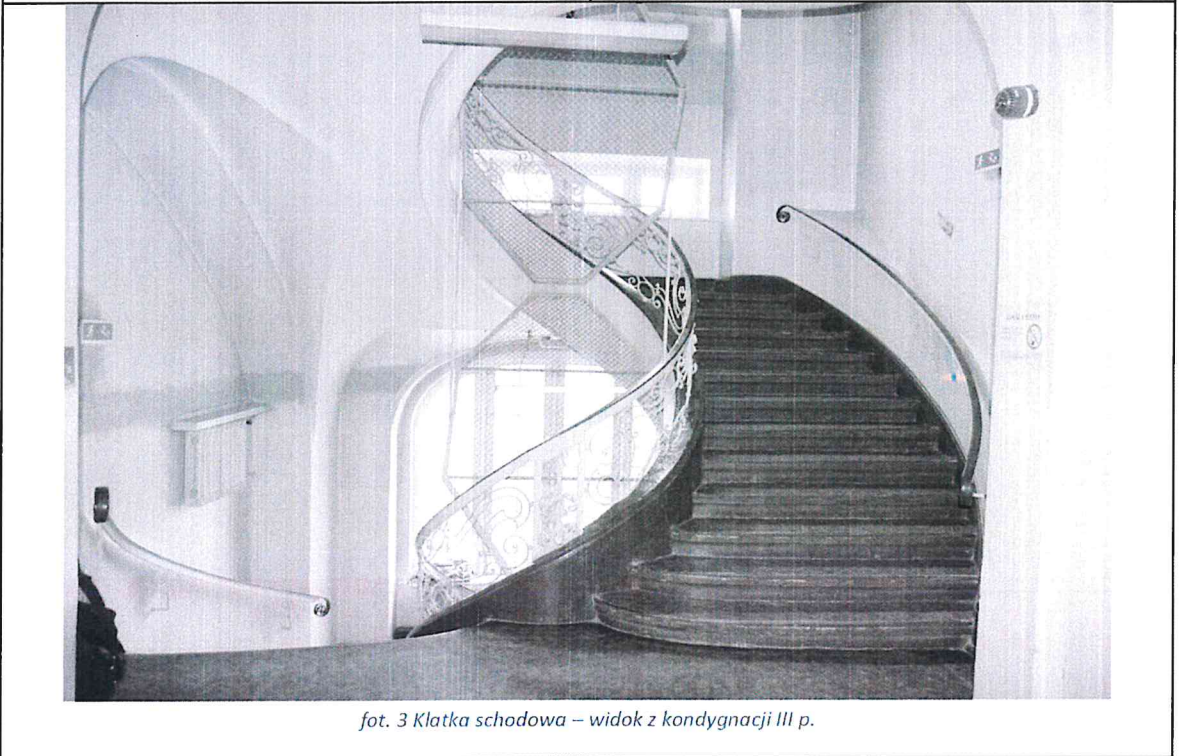
¹ Szczegółowe opisy oraz fotografie drzwi w kartach stolarek okiennych.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

fot. 1 Widok z góry na klatkę schodową.

fot. 2 detal balustrady.

fot. 3 Klatka schodowa – widok z kondygnacji III p.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

fot. 4 Balustrada, I p.

fot. 5 Widok klatki schodowej w kondygnacji I p.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

Drzwi dwuskrzydłowe TYP 1	Konstrukcja: ramowo-płycinowe	Ilość: 6 SZT.
 <p data-bbox="225 1234 344 1256"><i>fot. 6 Awers.</i></p>	 <p data-bbox="810 1223 930 1245"><i>fot. 7 Rewers.</i></p>	
<p data-bbox="225 1290 699 1346"><u>Lokalizacja:</u> drzwi do pomieszczeń 3.6.-3.11 i 3.14 w kondygnacji III p.</p> <p data-bbox="225 1357 707 1413"><u>Opis:</u> drzwi wykonane z drewna konstrukcji ramowo-płycinowej,</p> <ul data-bbox="225 1424 754 1805" style="list-style-type: none"> -skrzydło siedmiopłycinowe, płyciny w układzie wertykalnym; -występują kanelowane kolumnienki z wyodrębnioną bazą i głowicą (po dwie w awersie i dwie w rewersie drzwi); -listwy maskujące ościeżnice drewniane o rozwiniętym profilu, -w awersie naczótek drewniany, w polu naczółka fornirowany, na osi pola znajduje się rozeta; -klamki wtórne; -zawiasy oryginalne stalowe, mazerowane (II faza chronologiczna); <p data-bbox="225 1816 751 1872"><u>Zalecenia do remontu:</u> drzwi do renowacji polegającej na odstąpieniu i konserwacji warstwy mazerunku.</p>	 <p data-bbox="810 1805 919 1827"><i>fot. 8 Detal.</i></p>	

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

fot. 9 Detal – profil gzymsu naczółka.

fot. 10 Detal – profil listwy maskującej.

fot. 11 Naczólek – widoczna ozdobna rozeta.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

Drzwi dwuskrzydłowe TYP 2	Konstrukcja: ramowo-płycinowe	Ilość: 1 SZT.
 <p data-bbox="220 1285 352 1314"><i>fot. 12 Awers.</i></p>	 <p data-bbox="804 1272 943 1301"><i>fot. 13 Rewers.</i></p>	
<p data-bbox="225 1341 624 1370"><u>Lokalizacja:</u> parter, główna klatka schodowa</p> <p data-bbox="225 1377 1350 1406"><u>Opis:</u> drzwi w konstrukcji ramowo-płycinowe jednoskrzydłowe lewe z nadświetłem, drewniane, z oryginalnego wyposażenia;</p> <p data-bbox="225 1417 1362 1534">-skrzydło drzwi dwupolowe, w polu dolnym płycina w kształcie prostokąta, od góry zamknięta profilowanym okapnikiem; pole górne przeszklone w kształcie prostokąta zamkniętego od góry secesyjnym, wijącym się kształtem, pole górne jest dzielone na dwadzieścia pól za pomocą profilowanych szprosów konstrukcyjnych (poziomych i pionowych), powyżej pola górnego w awersie znajduje się profilowany gzyms drewniny o wijącym się kształcie;</p> <p data-bbox="225 1545 957 1574">- ślemię widoczne w awersie drzwi ozdobnie profilowane o secesyjnym kształcie;</p> <p data-bbox="225 1585 1286 1644">- nadświetle w kształcie połowy koła dzielone szprosami na 12 pól (2 sprosy opisane na półwkach koła oraz 3 sprosy promieniste);</p> <p data-bbox="225 1657 560 1686">- klamki i szyldy wtórne, powojenne;</p> <p data-bbox="225 1700 644 1729">- szklenie szkłem bezbarwnym na kit szklarski;</p> <p data-bbox="225 1740 1299 1769"><u>Zalecenia do remontu:</u> zaleca się w pierwszej kolejności wykonanie badań startygraficznych powłok zabezpieczających.</p> <p data-bbox="225 1771 1355 1830">Następnie drzwi należy poddać renowacji z zachowaniem / odtworzeniem historycznego wykończenia drewna (na podstawie uzgodnień z nadzorem konserwatorskim);</p>		

Drzwi jednokrzydłowe TYP 3	Konstrukcja: ramowo-płycinowe	Ilość: SZT.
		<p><u>Opis:</u> drzwi drewniane w konstrukcji ramowo-płycinowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrzydło drzwi dwupłycinowe, dwupoziomowe; - Poziome listwy ram ozdobnie profilowane; - lustra płycin wysunięte, kształt luster płycin powtarza kształt poziomych listew ram; - zawiasy czopowe zaokrąglone na obu końcach; - zamek, klamki i szyldy wtórne powojenne; - ościeżnica drewniana; - listwy maskujące; <p><u>Zalecenia do remontu:</u></p> <p>Należy wykonać badania stratygraficzne w celu ustalenia pierwotnego wykończenia powierzchni drewna. Zaleca się przeprowadzenie renowacji z odsłonięciem lub rekonstrukcją historycznego wymalowania – do ustalenia na podstawie wyników badań stratygraficznych; W szczególnych przypadkach dopuszcza się wykonanie rekonstrukcji drzwi zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi zawartymi w pkt. 4.0. (do uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku);</p>
<p><i>fot. 14 Awers.</i></p>		

2.0. BADANIA STRATYGRAFICZNE

AUTOR BADAŃ: mgr Monika Jaszczak

CEL BADAŃ: Badania przeprowadzono w związku z planowanym remontem budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Celem przeprowadzonych badań stratygraficznych było zbadanie wykończenia elementów wnętrza budynku. Informacje te posłużyć miały do sformułowania strategii ich remontu i renowacji.

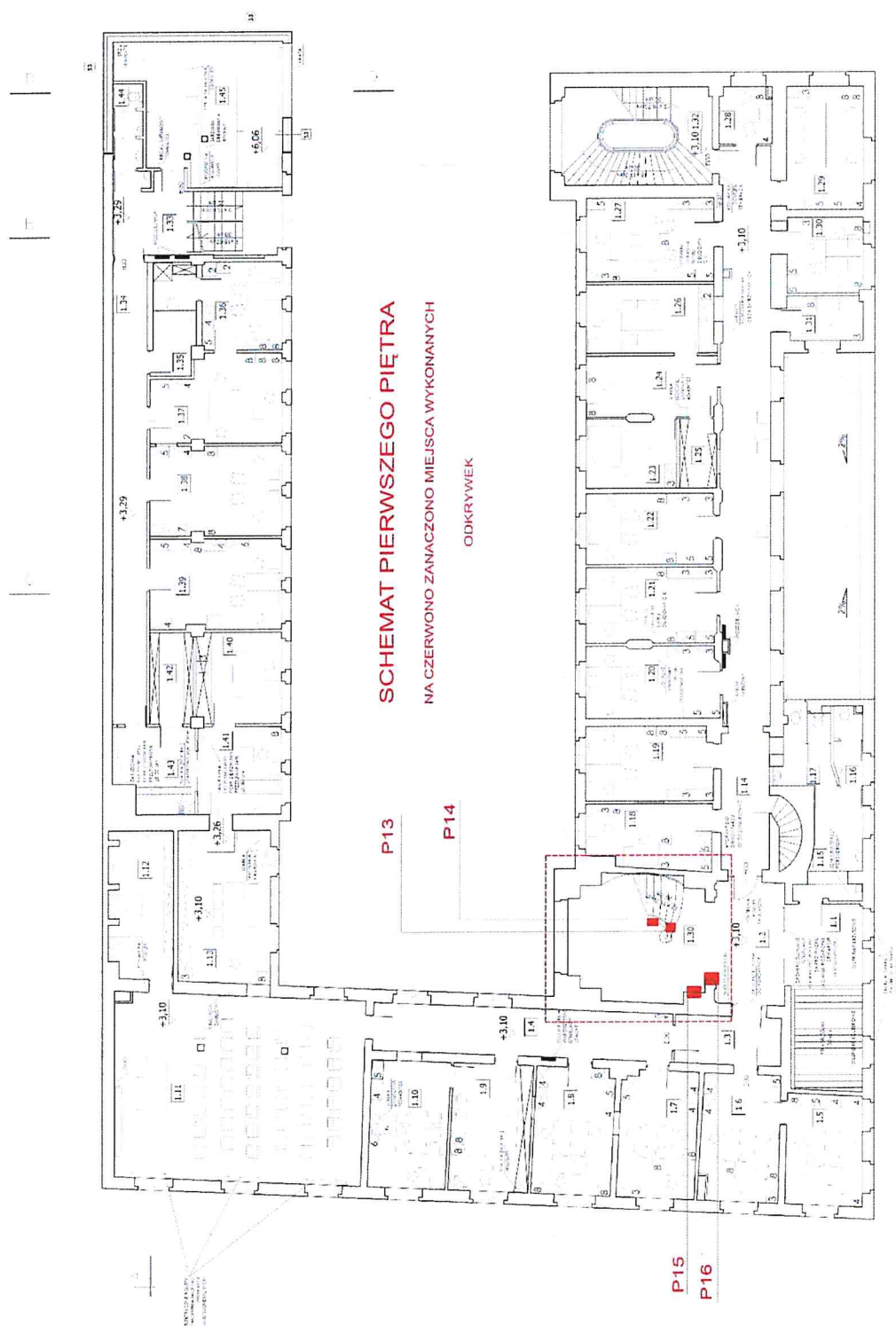
METODOLOGIA BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH: Badania stratygraficzne przeprowadzono na: 1) elementach głównej klatki schodowej: kutyh balustrad, cokołu, ścianach wewnętrznych; oraz 2) drzwiach wewnętrznych skrzydła południowego w kondygnacji III piętra. Miejsca wykonanych odkrywek zaznaczono na rys. 1-2. Odkrywki poddano obserwacji okiem nieuzbrojonym i poddano analizie występujące materiały (ocena makroskopowa). Odkrywki sfotografowano, zdjęcia i opisy zestawiono w tabeli 1. W wybranych miejscach pobrano także próbki powłok malarskich do badań mikroskopowych. Próbki te poddano obserwacji pod powiększeniem 200-krotnym. Na zamieszczonych fotografiach naniesiono numery w porządku od najstarszej do najmłodszej warstwy chronologicznej. Opis odkrywki zawiera opis lokalizacji odkrywki oraz kolory występujących warstw chronologicznych.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ:

Na podstawie analizy wykonanych obserwacji oraz wyników badań stratygraficznych przeprowadzonych na obiekcie stwierdzono, że występujące obecnie wykończenia drzwi oraz elementów klatki schodowej są wtórne. Podczas badań sformułowano następujące wnioski:

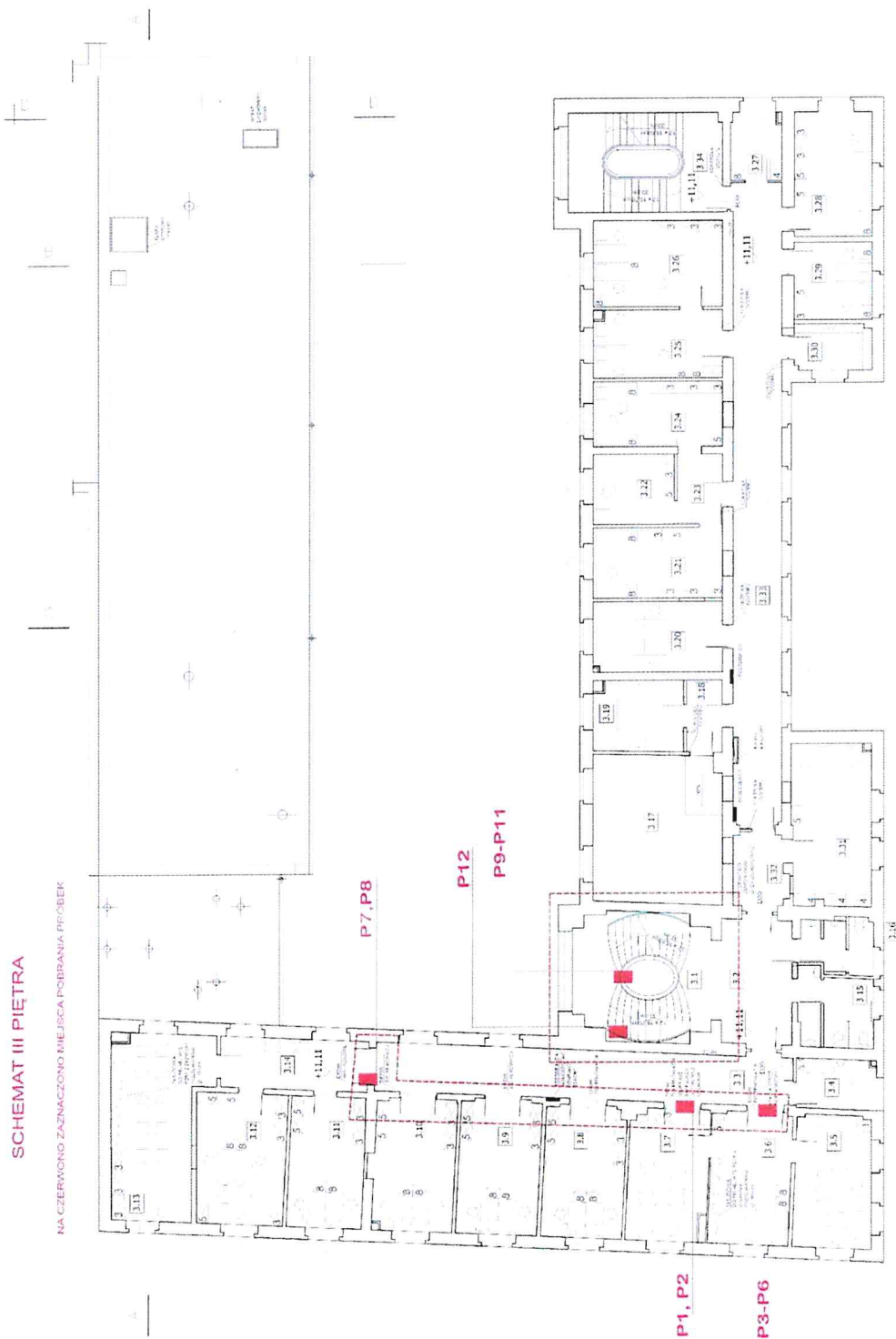
1. Drzwi w kondygnacji trzeciego piętra pierwotnie wykończone były powłoką barwną w kolorze brązowym. Charakter warstwy wskazuje, że wymalowanie miało charakter jednorodny i cienkowarstwowy, chudy (np. bejca zabezpieczona olejem). Dla dalszej identyfikacji warstwy konieczne byłyby dalsze badania laboratoryjne. Późniejsza warstwa w chronologii jest szlachetnym wymalowaniem imitującym jasne drewno dębowe (z powtórzeniem usłojenia drewna). Powłoka została naniesiona w technice wielowarstwowej zw. mazerowaniem. Przypuszcza się, że wykończenie to zostało naniesione podczas zmiany wystroju budynku, podczas adaptacji budynku na siedzibę Komisarza Generalnego RP (przed 1923 r.).
2. Zidentyfikowano oryginalne wykończenie metalowych balustrad klatki schodowej: powierzchnia metalu została zabezpieczona powłoką minii ołowiowej a następnie warstwą malarską w kolorze ciemnej stali. Kolorystyka ta była kontynuowana podczas kolejnych dwóch remontów balustrad.
3. Wykończenia poręczy metalowych klatki schodowej są analogiczne do balustrad schodów – metal zabezpieczono minią ołowiową, pierwotne wymalowanie w kolorze ciemnostalowym i kontynuowane w dwóch kolejnych warstwach wymalowań.
4. Zidentyfikowano najstarsze wymalowanie cokołu balustrad schodów analogiczne do wymalowania balustrad: w kolorze ciemno stalowym.
5. Zidentyfikowano najstarsze wymalowanie policzków schodów w kolorze szarozielonym, kolor jest spójny z najstarszą kolorystyką balustrad.
6. Wykonano próbki sondażowe wymalowań ścian klatki schodowej w kondygnacji pierwszego piętra. Stwierdzono w czwartej warstwie chronologicznej szlachetne wymalowania w kolorze ciemnozielonym, spójne z najstarszymi kolorystykami balustrad schodów. Poprzednie kolorystyki były utrzymane w kolorystyce jasnej, kremowej. W celu dalszej identyfikacji charakteru zielonych wymalowań w całej klatce schodowej zaleca się dalsze badania obejmujące odkrywki sondażowe na etapie realizacji. Należy szukać elementów dekoracyjnych (malowanych listew, fryzów i innych nanoszonych ręcznie elementów malarskich), szczególnie w narożach, na wysokości lamperii itp.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

Rysunek 1 Schemat pierwszego piętra z zaznaczonymi miejscami pobrania próbek.

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

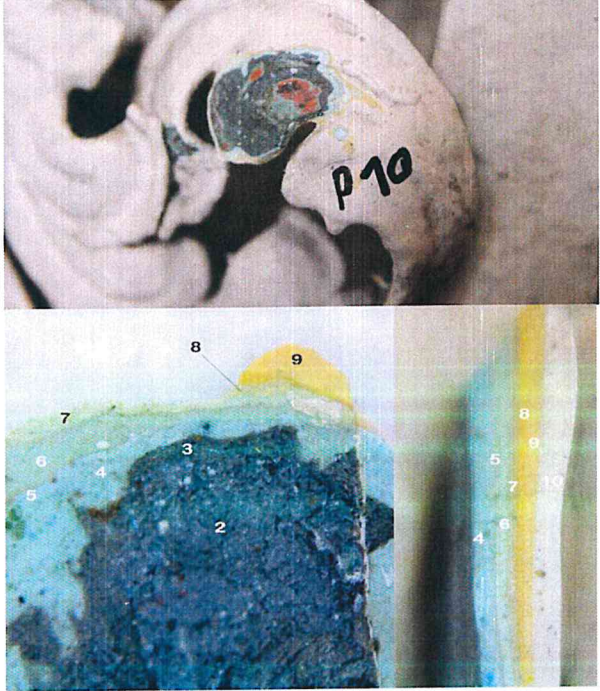
Rysunek 2 Schemat trzeciego piętra z zaznaczonymi miejscami pobrania próbek.

Tab. 1 SZCZEGÓŁOWE OPISY BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH:

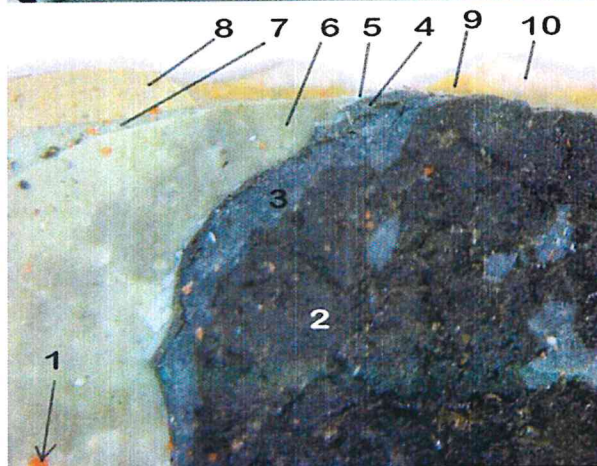
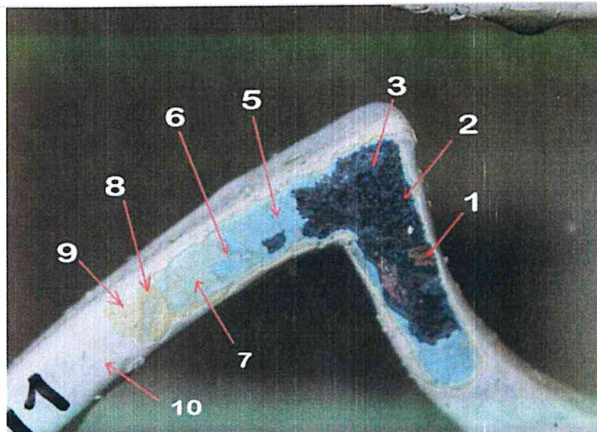
L.p.	fotografia	opis
P1		<p><u>Lokalizacja:</u> drzwi do pomieszczenia 3.7, numer porządkowy 319, awers</p> <p><u>Obserwacje:</u> bezpośrednio na powierzchni drewna zaobserwowano obecność jasnego mazerunku. Wykończenie to jest obecnie pokryte warstwą lakieru oraz powłoką malarską w kolorze brązowym.</p> <p><u>Wnioski i Zalecenia:</u> Skrzydło drzwiowe pokryte jest wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano najstarsze wykończenie widoczne okiem nieuzbrojonym w technice mazerunku imitującego jasny dąb. Zaleca się renowację z konserwacją odsoniętego wykończenia drewna w technice mazerunku.</p>
P2		<p><u>Lokalizacja:</u> drzwi do pomieszczenia 3.7, numer porządkowy 319, awers</p> <p><u>Obserwacje:</u> bezpośrednio na powierzchni drewna zaobserwowano obecność jasnego mazerunku z ciemniejszym wyróżnieniem lustra płyciny. Pierwotne wykończenie jest obecnie pokryte warstwą lakieru oraz powłoką malarską w kolorze brązowym.</p> <p><u>Wnioski i Zalecenia:</u> Skrzydło drzwiowe pokryte jest wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano najstarsze wykończenie w technice mazerunku imitującego jasny dąb z ciemniejszym wymalowaniem lustra płyciny. Zaleca się renowację z konserwacją zachowanego wykończenia drewna w technice mazerunku.</p>
P3		<p><u>Lokalizacja:</u> drzwi do pomieszczenia 3.6, numer porządkowy 318, rewers</p> <p><u>Obserwacje:</u> bezpośrednio na powierzchni drewna zaobserwowano obecność jasnego mazerunku. Wykończenie to jest obecnie pokryte warstwą lakieru oraz powłoką malarską w kolorze brązowym.</p> <p><u>Wnioski i Zalecenia:</u> Skrzydło drzwiowe pokryte jest wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano najstarsze (widoczne okiem nieuzbrojonym) wykończenie w technice mazerunku imitującego jasny dąb. Zaleca się odsonięcie i konserwację mazerunku.</p>

<p>P4</p>		<p>Lokalizacja: drzwi do pomieszczenia 3.6, numer porządkowy 318, lustro płyciny, rewers</p> <p>Obserwacje: bezpośrednio na powierzchni drewna zaobserwowano obecność jasnego mazerunku (1). Wykończenie jest obecnie pokryte warstwą lakieru (2), lakierobejcy (3) oraz powłoką malarską w kolorze brązowym (4).</p> <p>Wnioski i Zalecenia: Skrzydło drzwiowe pokryte jest wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano najstarsze wykończenie w technice mazerunku imitującego jasny dąb. Zaleca się odsłonięcie i konserwację mazerunku.</p>
<p>P5</p>		<p>Lokalizacja: drzwi do pomieszczenia 3.6, numer porządkowy 318, rewers, listwa maskująca ościeże oraz zawias czopowy.</p> <p>Obserwacje: bezpośrednio na powierzchni drewna (0) zaobserwowano obecność jasnego mazerunku (1). Wykończenie jest obecnie pokryte warstwą lakieru (2) oraz powłoką malarską w kolorze brązowym (3).</p> <p>Wnioski i Zalecenia: listwa maskująca oraz zawias pokryte jest wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano najstarsze wykończenie w technice mazerunku imitującego jasny dąb. Zaleca się odsłonięcie i konserwację mazerunku.</p>
<p>P6</p>		<p>Lokalizacja: drzwi do pomieszczenia 3.6, numer porządkowy 318, rewers, listwa maskująca ościeże.</p> <p>Obserwacje: bezpośrednio na powierzchni drewna (0) zaobserwowano obecność brązowego wykończenia (1), bezpośrednio na nim naniesiono jasny mazerunek (2). W kolejnej warstwie chronologicznej występuje warstwa lakieru (3).</p> <p>Wnioski i Zalecenia: listwa maskująca pokryta jest wtórnymi przemalowaniami. Bezpośrednio na powierzchni drewna zidentyfikowano śladowe ilości wykończenia drewna w kolorze brązowym. W późniejszej chronologicznie warstwie zaobserwowano wykończenie wykonane w technice mazerunku imitującego jasny dąb, pokryte wtórną warstwą lakieru.</p>

		<p>Zaleca się odstonięcie i konserwację mazerunku.</p>																																																																										
<p>P7, P8</p>		<p>Lokalizacja: drzwi do pomieszczenia 3.14, numer porządkowy 327, rewers, skrzydło i listwa maskująca ościeże.</p> <p>Obserwacje: bezpośrednio na powierzchni drewna (0) zaobserwowano obecność brunatnego wykończenia (1). Elementy były wielokrotnie przemalowywane. Charakterystykę poszczególnych warstw przedstawiono w tabeli stratygraficznej.</p> <p>Wnioski i Zalecenia: listwa maskująca oraz zawias pokryte są wtórnymi przemalowaniami. Zidentyfikowano pierwotne wykończenie w kolorze brunatnym. Zaleca się usunięcie wtórnych przemalowań oraz odstonięcie i konserwację brunatnego wymalowania od strony wnętrza pomieszczenia. Od strony korytarza należy drzwi wykończyć w technice jasnego mazerunku.</p>																																																																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr warstwy</th> <th>faza chronologiczna</th> <th>datowanie</th> <th>Charakterystyka warstwy</th> <th>barwa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>I</td> <td rowspan="2">1910 r.</td> <td>Podłoże: drewno</td> <td>naturalna</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>I</td> <td>Powłoka barwna</td> <td>brunatna</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>II</td> <td rowspan="13">XX w.</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>kremowa</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>III</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>biała</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>IV</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>kremowa</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>V</td> <td>Powłoka malarska,</td> <td>jasnożółta</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>VI</td> <td>Powłoka malarska,</td> <td>kremowa</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>VII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>szara</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>VIII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>kremowa</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>IX</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>brunatna</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>X</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>brązowa</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>XI</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>brunatna</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>XII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>jasnożółta</td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>XIII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>pomarańczowa</td> </tr> <tr> <td>14</td> <td>XIV</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>brunatna</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>XV</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>biała</td> </tr> <tr> <td>16</td> <td>XVI</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>biała</td> </tr> </tbody> </table>	Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa	0	I	1910 r.	Podłoże: drewno	naturalna	1	I	Powłoka barwna	brunatna	2	II	XX w.	Powłoka malarska	kremowa	3	III	Powłoka malarska	biała	4	IV	Powłoka malarska	kremowa	5	V	Powłoka malarska,	jasnożółta	6	VI	Powłoka malarska,	kremowa	7	VII	Powłoka malarska	szara	8	VIII	Powłoka malarska	kremowa	9	IX	Powłoka malarska	brunatna	10	X	Powłoka malarska	brązowa	11	XI	Powłoka malarska	brunatna	12	XII	Powłoka malarska	jasnożółta	13	XIII	Powłoka malarska	pomarańczowa	14	XIV	Powłoka malarska	brunatna	15	XV	Powłoka malarska	biała	16	XVI	Powłoka malarska	biała	
Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa																																																																								
0	I	1910 r.	Podłoże: drewno	naturalna																																																																								
1	I		Powłoka barwna	brunatna																																																																								
2	II	XX w.	Powłoka malarska	kremowa																																																																								
3	III		Powłoka malarska	biała																																																																								
4	IV		Powłoka malarska	kremowa																																																																								
5	V		Powłoka malarska,	jasnożółta																																																																								
6	VI		Powłoka malarska,	kremowa																																																																								
7	VII		Powłoka malarska	szara																																																																								
8	VIII		Powłoka malarska	kremowa																																																																								
9	IX		Powłoka malarska	brunatna																																																																								
10	X		Powłoka malarska	brązowa																																																																								
11	XI		Powłoka malarska	brunatna																																																																								
12	XII		Powłoka malarska	jasnożółta																																																																								
13	XIII		Powłoka malarska	pomarańczowa																																																																								
14	XIV		Powłoka malarska	brunatna																																																																								
15	XV	Powłoka malarska	biała																																																																									
16	XVI	Powłoka malarska	biała																																																																									
<p><i>Stratygrafia warstw malarskich na powierzchni listwy maskującej i rewersu drzwi do pomieszczenia 3.14.</i></p>																																																																												

<p>P9</p>		<p>Lokalizacja: fragment balustrady przy spoczniku pomiędzy II i III piętrzem, główna klatka schodowa Obserwacje: balustrada metalowa została zabezpieczona powłoką minii ołowiowej (1), a następnie wykończona powłoką barwną w kolorze szaro- stalowym (2) i (3). W kolejnych warstwach chronologicznych zidentyfikowano wymalowania w kolorze niebieskim (4), zielono-niebieskim (5), żółtym (6, 7) i białym (8) Wnioski i zalecenia: Balustrada pierwotnie zabezpieczona była minią ołowiową oraz powłoką barwną w kolorze stalowym. Zaleca się odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających metal.</p>																																																					
<p>P10</p>		<p>Lokalizacja: fragment balustrady przy spoczniku pomiędzy II i III piętrzem, główna klatka schodowa Obserwacje: balustrada metalowa została zabezpieczona powłoką minii ołowiowej (1), a następnie wykończona powłoką barwną w kolorze stalowym (2) i (3). W kolejnych warstwach chronologicznych zidentyfikowano wymalowania w kolorze niebieskim (4,5), zielonym (6),szaro-niebieskim (7), żółtym (8, 9) i kremowym. Wnioski i zalecenia: Balustrada pierwotnie zabezpieczona była minią ołowiową oraz powłoką barwną w kolorze stalowym. Zaleca się odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających metal.</p>																																																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr warstwy</th> <th>faza chronologiczna</th> <th>datowanie</th> <th>Charakterystyka warstwy</th> <th>barwa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>I</td> <td rowspan="3">1910 r.</td> <td>Podłoże: metal</td> <td>naturalna</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>I</td> <td>Powłoka zabezpieczająca metal – minia ołowiowa</td> <td>pomarańczowa</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>I</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>ciemnoszara</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>II</td> <td rowspan="8">XX w.</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>Szarozielona (ciemna)</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>III</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>niebieska</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>IV</td> <td>Powłoka malarska,</td> <td>niebieska</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>V</td> <td>Powłoka malarska,</td> <td>zielona</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>VI</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>szarozielona</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>VII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>żółta</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>VIII</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>żółta</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>IX</td> <td>Powłoka malarska</td> <td>kremowa</td> </tr> </tbody> </table>	Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa	0	I	1910 r.	Podłoże: metal	naturalna	1	I	Powłoka zabezpieczająca metal – minia ołowiowa	pomarańczowa	2	I	Powłoka malarska	ciemnoszara	3	II	XX w.	Powłoka malarska	Szarozielona (ciemna)	4	III	Powłoka malarska	niebieska	5	IV	Powłoka malarska,	niebieska	6	V	Powłoka malarska,	zielona	7	VI	Powłoka malarska	szarozielona	8	VII	Powłoka malarska	żółta	9	VIII	Powłoka malarska	żółta	10	IX	Powłoka malarska	kremowa				
Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa																																																			
0	I	1910 r.	Podłoże: metal	naturalna																																																			
1	I		Powłoka zabezpieczająca metal – minia ołowiowa	pomarańczowa																																																			
2	I		Powłoka malarska	ciemnoszara																																																			
3	II	XX w.	Powłoka malarska	Szarozielona (ciemna)																																																			
4	III		Powłoka malarska	niebieska																																																			
5	IV		Powłoka malarska,	niebieska																																																			
6	V		Powłoka malarska,	zielona																																																			
7	VI		Powłoka malarska	szarozielona																																																			
8	VII		Powłoka malarska	żółta																																																			
9	VIII		Powłoka malarska	żółta																																																			
10	IX		Powłoka malarska	kremowa																																																			
<p><i>Stratygrafia warstw malarskich na powierzchni balustrady schodów wewnętrznych.</i></p>																																																							

P11

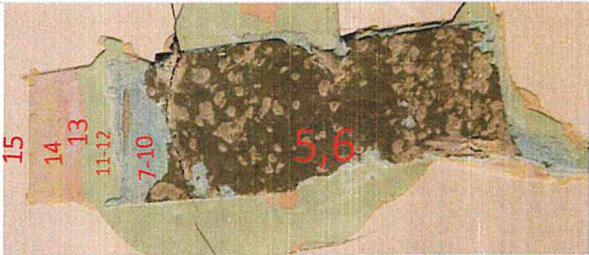
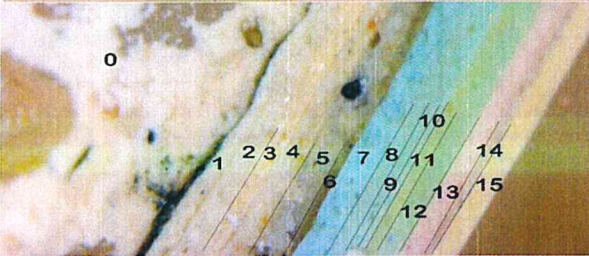
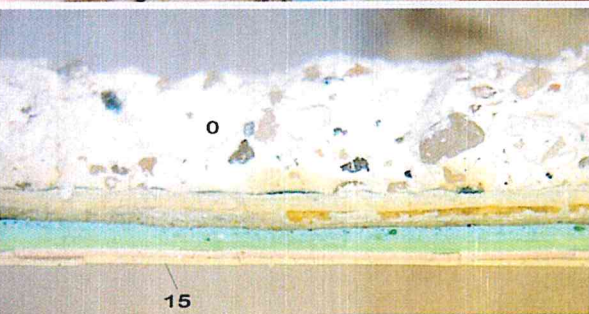
Lokalizacja: fragment balustrady przy spoczniku pomiędzy II i III piętrzem, główna klatka schodowa
Obserwacje: balustrada metalowa została zabezpieczona powłoką minii ołowiowej (1), a następnie wykończona powłoką barwną w kolorze stalowym (2) i (3). W kolejnych warstwach chronologicznych zidentyfikowano wymalowania w kolorze niebieskim (4,5), zielonym (6), szaro-niebieskim (7), żółtym (8, 9) i kremowym (10).

Wnioski i zalecenia: Balustrada pierwotnie zabezpieczona była minią ołowiową oraz powłoką barwną w kolorze stalowym. Zaleca się odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających metal.

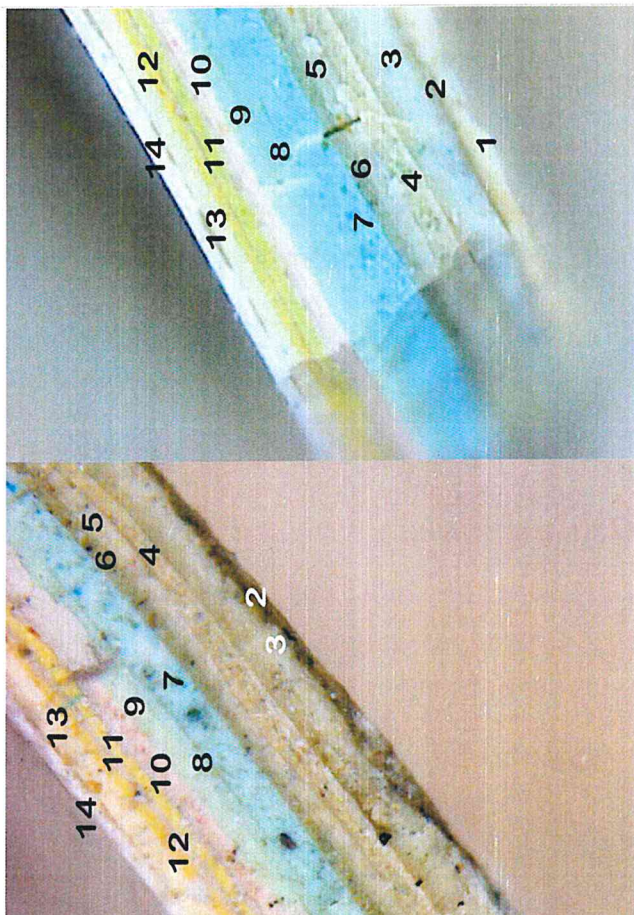
Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa
0	I	1910 r.	Podłoże: metal	naturalna
1	I		Powłoka zabezpieczająca metal – minia ołowiowa	pomarańczowa
2	I		Powłoka malarska	ciemnoszara
3	II	XX w.	Powłoka malarska	Niebieskoszara (ciemna)
4	III		Powłoka malarska	Szarozielona (ciemna)
5	IV		Powłoka malarska,	niebieska
6	V		Powłoka malarska,	zielona
7	VI		Powłoka malarska	szaroniebieska
8	VII		Powłoka malarska	żółta
9	VIII		Powłoka malarska	żółta
10	IX		Powłoka malarska	kremowa

Stratygrafia warstw malarskich na powierzchni balustrady schodów wewnętrznych.

<p>P12</p>		<p>Lokalizacja: fragment wspornika poręczy ściennej pomiędzy II i III piętrzem, główna klatka schodowa Obserwacje: balustrada metalowa została zabezpieczona powłoką minii otłowiowej (1), a następnie wykończona powłoką barwną w kolorze szaro- stalowym (2) i (3). W kolejnych warstwach chronologicznych zidentyfikowano wymalowania w kolorze niebieskim (4), zielono-niebieskim (5), żółtym (6, 7) i białym (8) Wnioski i zalecenia: Balustrada pierwotnie zabezpieczona była minią otłowiową oraz powłoką barwną w kolorze stalowym. Zaleca się renowację obejmującą odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających.</p>
<p>P13</p>		<p>Lokalizacja: fragment cokołu balustrady, I piętro, główna klatka schodowa; Obserwacje: mурowany cokół pokryty jest warstwami licznych przemalowań. Zidentyfikowano najstarsze wymalowania w kolorze stalowym (warstwy 1-3). Cokół następnie przemalowywano na kolor jasno-zielony (4), zielony (5) oraz brązowy (warstwy 6-7). Wnioski i zalecenia: Cokół pierwotnie malowany na kolor zbliżony do pierwotnego wymalowania balustrady – powierzchnię pierwotnie zabezpieczono powłoką barwną w kolorze stalowym. Zaleca się renowację obejmującą odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających.</p>
<p>P14</p>		<p>Lokalizacja: belka policzkowa schodów, I piętro, główna klatka schodowa Obserwacje: policzek schodów wykonano w sztucznym kamieniu. Stwierdzono najstarsze wymalowanie w kolorze szarzielonym. Obecnie wymalowanie pokryte jest warstwami szpachli gipsowej oraz wymalowaniami w kolorze jasnożółtym. Wnioski i zalecenia: policzek schodów pierwotnie malowany na kolor zbliżony do pierwotnego wymalowania balustrady – powierzchnię zabezpieczono powłoką barwną w kolorze szarzielonym. Zaleca się renowację obejmującą odsłonięcie i konserwację pierwotnych powłok zabezpieczających</p>

P15			<p>Lokalizacja: ściana południowa, główna klatka schodowa, I p.</p> <p>Obserwacje: Ściana tynkowana tynkiem wapiennym o spoiwie z piasku kwarcowego. Powierzchnia tynku pokryta wielokrotnymi przemalowaniami. Odkrywką schodkowa pod warstwami wtórnych przemalowań farbą olejną wykazała obecność szlachetnego wymalowania ściany w kolorze zielonym (warstwy 5,6). Badanie próbek pod powiększeniem wykazało, że pod zielonym wymalowaniem znajdowały się starsze warstwy malarskie w kolorze jasnokremowym.</p>	
			<p>Wnioski i zalecenia: Pod warstwami wtórnych przemalowań zidentyfikowano szlachetne wymalowanie ściany w kolorze zielonym. Cechy wymalowania (technika dwuwarstwowa oraz kolor) wskazują, że wymalowanie to zaprojektowano jako spójne z pierwotną kolorystyką balustrad. Zaleca się odstonięcie i renowację odkrytej zielonej warstwy (5,6).</p>	
				
Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa
0	I	1910 r.	Podłoże: tynk wapienno-piaskowy	naturalna
1	I		Powłoka malarska - oryginalna	kremowa
2	I		Powłoka malarska - oryginalna	kremowa
3	II	XX w.	Powłoka malarska - wtórna	jasnożółta
4	III			kremowa
5	IV	XX w.	Powłoka malarska – wtórna, wykończenie szlachetne dwuwarstwowe	szarozielona
6	IV			ciemnozielona
7	V	XX w.	Powłoka malarska – wtórna	niebieska
8	VI			zielona
9	VII			szaroniebieska
10	VIII			szaroniebieska
11	IX			zielona
12	X			zielona
13	XI			różowa
14	XII			szara
15	XIII			jasnożółta
Stratygrafia warstw malarskich na powierzchni ściany południowej wewnętrznej klatki schodowej w kondygnacji I p.				

P16

Lokalizacja: filar, ściana południowa, główna klatka schodowa, I p.

Obserwacje: Ściana tynkowana tynkiem wapiennym o spoiwie z piasku kwarcowego. Powierzchnia tynku pokryta wielokrotnymi przemalowaniami. Badanie próbek pod powiększeniem wykazało, pierwotne wymalowanie w kolorze zielonym (2). Obecnie wymalowanie pokryte jest wielokrotnymi przemalowaniami.

Wnioski i zalecenia: Pod warstwami wtórnych przemalowań zidentyfikowano szlachetne wymalowanie ściany w kolorze zielonym. Cechy wymalowania (technika dwuwarstwowa oraz kolor) wskazują, że wymalowanie to zaprojektowano jako spójne z pierwotną kolorystyką balustrad. Zaleca się odsłonięcie i renowację odkrytej zielonej warstwy (5,6).

Nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	Charakterystyka warstwy	barwa
0	I	1910 r.	Podłoże: tynk wapienno-piaskowy	naturalna
1	I		Powłoka malarska- oryginalna	kremowa
2	I		Powłoka malarska- oryginalna	ciemnozielona
3	II	XX w.	Powłoka malarska- wtórna	niebieska
4	III			kremowa
5	IV	XX w.	Powłoka malarska – wtórna, wykończenie szlachetne dwuwarstwowe	szarozielona
6	IV			ciemnozielona
7	V	XX w.	Powłoka malarska – wtórna	niebieska
8	VI			szaroniebieska
9	VII			szaroniebieska
10	VIII			różowa
11	IX			żółta
12	X			żółta
13	XI			żółta
14	XII			jasnożółta

Stratygrafia warstw malarskich na powierzchni pilastra – ściana południowa klatki schodowej, I p.

3.0. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Wszystkie prace przy konserwacji drzwi oraz elementów klatki schodowej może wykonywać tylko firma konserwatorska wykazująca się doświadczeniem przy konserwacji elementów mazerowanych i/lub polichromowanych i pod kierunkiem dyplomowanego konserwatora zabytków!

4.1. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE :

- Drzwi drewniane typu 1 – 6 sztuk (patrz fot. 6- fot. 11)- przeznaczono do renowacji zgodnie z programem prac konserwatorskich, patrz pkt. 4.2. (patrz poniżej).
- Drzwi drewniane typu 2 – parter, klatka schodowa (patrz fot. 12- fot. 13) – przeznaczono do renowacji j.w. Przed przystąpieniem do prac należy wykonać badania stratygraficzne powłok malarskich w celu ustalenia historycznego wykończenia powierzchni drewna. Sposób dalszego postępowania i renowacji należy ustalić z nadzorem konserwatorskim (odsłonięcie lub rekonstrukcja historycznego wykończenia drzwi).
- Drzwi drewniane typu 3:

1) opcja 1: zaleca się renowację drzwi z odsłonięciem lub odtworzeniem historycznego wykończenia drzwi. Przed przystąpieniem do prac konieczne jest wykonanie badań stratygraficznych. Decyzję o sposobie renowacji i wykończenia powierzchni należy podjąć z uzgodnieniem z nadzorem konserwatorskim;

2) opcja 2: wykonanie replik drzwi z dokładnym odtworzeniem wielkości, przekrojów i wszystkich detali drzwi, w tym także przekrojów ościeżnic oraz listew maskujących. Przed przystąpieniem do prac należy wykonać szczegółową inwentaryzację rysunkową drzwi, na podstawie której należy wykonać nowe drzwi (rysunki w skali 1:10, detal w skali 1:1). Należy także wykonać badania stratygraficzne powłok wykończeniowych drzwi w celu ustalenia ich historycznego wykończenia. Sposób wykończenia replik drzwi podlega uzgodnieniu z nadzorem konserwatorskim.

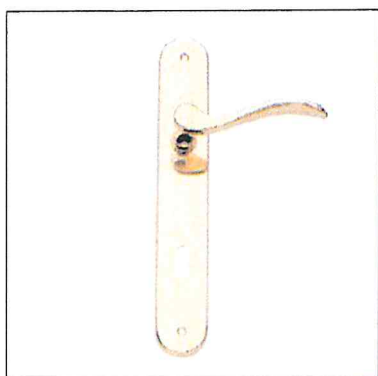
- Elementy wystroju klatki schodowej, w tym: balustrady, poręcze przyściennie oraz polichromie ścian przeznaczono do renowacji zgodnie ze sztuką konserwatorską (patrz fot. 1- fot. 5). **Uwaga!** W Przypadku braku wystarczających funduszy na wykonanie odsłonięcia i renowacji polichromii ścian należy zachować obecnie występujące wykończenia ścian i poddać je odnowieniu, postępując zgodnie z zaleceniami zawartymi w punkcie 4.5. Siatki zabezpieczające: o ile to możliwe należy zdemontować występujące siatki (można zaproponować inne rozwiązanie zabezpieczające o bardziej odpowiedniej do charakteru klatki schodowej formie). Stopnie schodów, spoczniki: zaleca się demontaż okładzin schodów i poddanie ich renowacji.

4.2. RENOWACJA DRZWI:

Założenia ogólne renowacji: ze względu na szlachetny charakter mazerunku na powierzchni drzwi zalecono jego odsłonięcie i pieczołowitą konserwację. Celem renowacji drzwi jest odsłonięcie warstwy jasnego mazerowania na powierzchni drzwi oraz poddanie go konserwacji. Wyjątkiem jest rewers drzwi do pomieszczenia 3.14, gdzie należy odsłonić najstarsze występujące brunatne wymalowanie i poddać go konserwacji (wykończenie inne w awersie i inne w rewersie było często spotykane w przeszłości). Naprawom należy poddać uszkodzenia drewna, elementy wtórne (listwy maskujące) należy usunąć i zamontować nowe, prawidłowo wykonane na wzór oryginalnych elementów. Należy zamontować nowe klamki zgodnie z wytycznymi poniżej. Należy wykonać następujące zabiegi:

Program prac konserwatorskich oraz badania stratygraficzne wewnętrznej klatki schodowej oraz drzwi wewnętrznych budynku przy ul. Nowe Ogrody 27 w Gdańsku. Autor: mgr Monika Jaszczak www.konserwatorzabytkow.pl

1. Usunięcie elementów wtórnych: zamków, klamek oraz wtórnych fragmentów – listewek zastępujących kolumnienki itp.
2. Oczyszczenie elementów drewnianych z wtórnych powłok lakierowych oraz malarskich: oczyszczanie metodami chemicznymi – z zastosowaniem mieszanin rozpuszczalników organicznych (także w pastach i okładach). Doboru mieszaniny należy dokonać na podstawie prób. Powłoki usuwamy tak, aby nie uszkodzić warstwy mazerowania (patrz fotografie odkrywek P1-P5 (patrz wyniki badań stratygraficznych). **Zabrania się opalania drzwi, szlifowania i piaskowania!**
3. Dezynfekcja drewna preparatem biobójczym opartym na związkach boru, np. Biotin R (2% roztwór).
4. Uzupelnianie ubytków (fleki drewniane, mieszanka epoksydowa do uzupełnień w drewnie Araldite SV / HV 36, mniejsze ubytki - szpachlówka do drewna Tikurilla); Naprawy stolarskie: elementy wtórne (np. uproszczone profile kolumnienek) należy usunąć i wstawić nowe na podstawie oryginału.
5. Uzupelnienie ubytków mazerunku – ubytki należy uzupełnić szpachlówką np. Ticurilla Colowood Wood Putty.
6. Scalenia uzupełnień powłok malarskich i mazerunków metodą punktowania.
7. Zawiasy: należy odsłonić warstwę mazerowania i poddać je konserwacji.
8. Klamki: należy zamontować klamki mosiężne na szyldzie podłużnym typu Kristina OS (mosiądz satynowany) dostępne na stronie: <http://www.narzedzia.bielsko.pl/index.php?p537,klamka-kristina-na-szyldzie-dlugim-olv-ogr-os>

KLAMKA KRISTINA OS, na długim szyldzie

4.3. RENOWACJA ELEMENTÓW METALOWYCH – BALUSTRADY I PORĘCZE PRZYŚCIENNE:

Założenia ogólne renowacji: Należy odsłonić pierwotne wymalowanie balustrad do wysokości II piętra. Celem renowacji jest usunięcie wtórnych przemalowań balustrad i poręczy. Odsłonięte pierwotne wymalowania należy poddać renowacji i zabezpieczyć. Balustrady od poziomu drugiego piętra należy oczyścić mechanicznie (usuwanie powłok malarskich pod strumieniem gorącego powietrza, piaskowanie), nanieść inhibitor korozji (np. Tanina) oraz nanieść nowe powłoki zabezpieczające. Rodzaj oraz kolor wykończenia należy dopasować do pierwotnych wymalowań poddanych renowacji (na odcinku od I do II piętra)

Renowacja balustrad do poziomu II piętra:

1. Oczyszczenie powierzchni metalu z wtórnych warstw malarskich oraz produktów korozji metalu metodami chemicznymi (z zastosowaniem past zmydlających i mieszanin rozpuszczalników, **nie należy piaskować elementów I**). Należy odsłonić pierwotne stalowo-szare wymalowanie balustrad i poręczy.
2. W miejscach stwierdzonej korozji powierzchniowej metalu: Naniesienie inhibitora korozji (np. Tanina).
3. Uzupelnienie ubytków powłok malarskich szpachlówką akrylową.

4. Scalenie uzupełnień farbą w kolorze oryginału.
5. Pochwyty poręczy ze względów użytkowych należy wymalować farbą do metalu w kolorze oryginalnego wymalowania (stalowo-szare).

4.4. PRACE KONSERWATORSKIE PRZY ŚCIANACH WEWNĘTRZNYCH KLATKI SCHODOWEJ:

Proponuje się następujące postępowania naprawcze i renowacyjne:

1. Przeprowadzenie badań odkrywkowych na powierzchni ścian klatki schodowej w celu identyfikacji szczegółowej charakteru pierwotnego wymalowania.
2. Usunięcie wtórnych warstw malarskich z powierzchni ścian klatki schodowej.
3. Wzmocnienie struktury tynku, podklejanie szczelin
4. Uzupełnienie ubytków w tynku
5. Retusz, Scalenie uzupełnień.

Ad.1 BADANIA:

Należy wykonać odkrywki sondażowe powłok malarskich w celu identyfikacji charakteru odkrytego podczas badań historycznego zielonego wymalowania (patrz Wyniki Badań stratygraficznych). Odkrywki należy wykonać w narożach, na poziomie lamperii i innych miejscach charakterystycznych dla występowania elementów zdobier, ornamentów itp.

Ad.2 USUWANIE WTÓRNYCH WARSTW MALARSKICH

1. Usuwanie pozostałości farby metodami chemicznymi (pasty zmydlające np. Remosol, Skansol – stosowanie zgodnie z zaleceniami karty technicznej).
2. W miejscach tego wymagających – odgrzybianie preparatem biobójczym np. Biotin R lub Tytan Środek Grzybobójczy.

Ad.3 WZMACNIANIE PODŁOŻY MINERALNYCH, PODKLEJANIE SZCZELIN

Powierzchnię tynku należy wzmocnić preparatem do wzmocniania podłoża mineralnych opartym o związki krzemooorganiczne np. KSE 300 lub Caparol Tiefgrund TB. Stosowanie oraz okres sezonowania zgodnie z zaleceniami karty technicznej.

Spękania i pęcherze: zapuszczanie szczelin i spękań mleczkiem wapiennym z dodatkiem 10% roztworu dyspersji akrylowej np. Primal AC33 (iniekcje z zastosowaniem strzykawek).

Ad.4 UZUPEŁNIANIE UBYTKÓW W TYNKU

Uzupełnianie ubytków w tynkach należy wykonywać na przygotowane wcześniej (zagruntowane) podłoże. Wypełniając większe ubytki (powyżej 0,3 m²), w pierwszej kolejności наносimy obrzutkę wstępną (szpryc), a następnie наносimy tynk wapienny w 1 lub 2 warstwach (w zależności od grubości tynku). Do dużych ubytków tynku należy przygotować mieszankę wapna z piaskiem o frakcjach 0,5-2,5mm. Tynk zacieramy kielnią na gładko. Dopuszcza się zastosowanie mieszanek fabrycznych opartych o spoiwa wapienne lub trasowo-wapienne np. TWM Tubag, Baumit RK 38.

W przypadku mniejszych ubytków nie jest konieczne наносzenie obrzutki wstępnej. Do uzupełnień małych ubytków należy wykorzystać piasek o drobniejszym uziarnieniu (0,1-1,3 mm), lub mieszaninę kruszywa grubszego i drobniejszego.

Proponowany skład mieszanki:

Wapno hydrauliczne z piaskiem szklarskim w proporcjach:

Wapno Crualys® Lafarge	1cz. obj.
Piasek szklarski	3cz.obj.
Woda	do uzyskania odpowiedniej konsystencji

Scalenie uzupełnień: naniesienie na powierzchnie uzupełnień gładzi wapiennej (np. KGL Quick-Mix). Zaprawę наносimy w ten sposób, żeby nie było widać łączy między oryginalnym wymalowaniem a uzupełnieniami (bez garbów, uskoków i innych nierówności). Powierzchnię zaprawy po wyschnięciu szlifujemy drobnym papierem ściernym.

Ad. 5 RETUSZ, SCALENIE UZUPEŁNIENI.

Oczyszczone z wtórnych przemalowań ściany, po wykonaniu prac konserwatorskich obejmujących wzmocnienie tynków, uzupełnienie ubytków, spękań i szczelin, oraz odpowiednim czasie sezonowania użytych zapraw i substancji gruntujących, można scalić kolorystycznie metodą punktowania. Zakres scaleń należy określić na podstawie ustaleń z nadzorem konserwatorskim. Farba użyta do scalania powinna być odwracalna. Proponuje się zastosowanie farby kazeinowej Caparol Histolith Emulsionsfarbe.

4.5. ODNOWIENIE POWIERZCHNI ŚCIAN KLATKI SCHODOWEJ (ROZWIĄZANIE ALTERNATYWNE DO PKT. 4.4.)

W pierwszej kolejności należy wykonać badania odkrywkowe w celu identyfikacji charakteru historycznego zielonego wymalowania ścian klatki schodowej. Następnie należy dokonać przeglądu ścian w celu zidentyfikowania miejsc odspojonych i spękanych tynków. Miejsca takie należy podkleić mleczkiem wapiennym z dodatkiem 10% dyspersji Primal AC33. Ubytki powłok malarskich należy uzupełnić szpachlówką wapienną lub gipsową, a następnie przeszlifować drobnym papierem ściernym. Miejsca wykonanych odkrywek należy pozostawić niezaspachlowane i wyeksponowane. Powierzchnię ścian należy pomalować na kolor szarozielony zbliżony do historycznego. Ostateczny wybór odcienia należy ustalić z nadzorem konserwatorskim.

4.6. COKÓŁ BALUSTRADY SCHODÓW, POLICZKI SCHODÓW

Należy usunąć wtórne warstwy malarskie metodą termiczną (czyszczenie mechaniczne za pomocą szpachledek pod strumieniem gorącego powietrza), i/lub chemiczną (z zastosowaniem past zmydlających). Ubytki należy uzupełnić zaprawą o odpowiednio dobranych cechach (zaprawa mineralna o zbliżonych cechach do materiału uzupełnianego), następnie scalić uzupełnienia farbą w kolorze oryginału (stalowo-szara).

Policzki schodów należy oczyścić mechanicznie – należy usunąć szpachlówkę gipsową w celu odsłonięcia pierwotnego wymalowania oraz oryginalnej faktury sztucznego kamienia. Ubytki należy uzupełnić drobnoziarnistą szpachlówką na bazie białego cementu portlandzkiego wysokiej klasy (nie należy szpachlować po całości a jedynie uzupełnić drobne ubytki zaprawy). Policzki należy pomalować na kolor szarozielony – ostateczny odcień podlega zatwierdzeniu przez nadzór konserwatorski.

Część A

Monika
(podpis posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu *1400/122802/2008*

UNIwersYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Sztuk Pięknych
(nazwa jednostki organizacyjnej)

DYPLOM

Pan(i) *Monika Emilia Jaszczałak*
(imię, nazwisko i nazwisko)

urodzony(a) dnia *13 lipca* 1980.

w *Strzeżynie*

odbył(a) studia na kierunku *konserwacja i restauracja*

w zakresie *konserwacja i restauracja drewna*

kamiennej i elementów architektury drewnianej

z wynikiem *dobrym*

i uzyskał(a) w dniu *21 listopada* 2008.

tytuł zawodowy *magistra sztuki*

Dziekan lub kierownik
jednostki organizacyjnej
Monika

art. mal. Piotr Klugowski, prof. UMK
(pieczęć imienna i podpis)

Toruń mp. dnia *21 listopada 2008*

Rektor
z up. Rektora

Witold Wojdyło
prof. dr hab. Witold Wojdyło
(pieczęć imienna i podpis)

Zgodność z oryginałem

Toruń, *4.03.2014*
.....
Specjalista

Podpis
mgr Beata Soty

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
wydział Sztuk Pięknych
ul. Sienkiewicza 52, 87-100 Toruń
tel. 56 611 3800 (-01) (-02) (-44)
fax 56 611 3845
(1601)